SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #3.2026

s 10 Smartere enn deg?

s 16 NM i speiding

s 32 Roverlandsleir

s 36 Ekte sjøspeiderliv!

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa

Redaktør: Janne Kathinka Fongen

Design: Speider-sport

Forsidefoto: Rover Andrine Helland fra Bøler speidergruppe sammen med en alpakka på roverlandsleiren i sommer. Foto: Theo Ove Pedersen

Trykk: Aksell

Opplag: 16 050

Redaksjonen avsluttet: 20. august 2026

Generalsekretær: Stine Schultz Heireng

Speidersjef: Peer-Johan Ødegaard

Bidragsytere: Flu Hartberg, Ksenia Sazonova, naturfotograf Roger Brendhagen, Helene Hagen, Astrid-Amalie Heldal

Redaksjonen: Ada Sofie Schreiber, Alexander Vestrum, Amalie Halleland, Christian Sangereid, Emil Briskelund, Juliet Blytt Lilleslåtten, Lukas Leander Nielsen Illøkken, Sander Øigarden

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910
St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no

www.speiding.no

TRYKT I NORGE NO - 1470

SPEIDEREN er kortreist, miljøvennlig og produseres på bærekraftig vis. Papiret er fra en av de mest miljøvennlige papirfabrikkene i Sverige. SPEIDEREN trykkes på et svanemerket trykkeri på Aurskog før bladet sendes direkte til deg. Trykt i Norge og trygt for deg som medlem i Norges speiderforbund.

F-1

Hva er dette?
Bokstaven og tallet viser hvilket **mål** i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i loggbøkene og i Speiderbasen.

INNHOLD

Flokk og koloni
8 Pinnebrød til dessert og middag
9 Ta et merke: Sunn mat
10 Patruljedyret: Kråke
14 Høstfres

Tropp
15 Ta et merke: Omtanke og rettferdighet
16 NM i speiding
18 Min speidergruppe
20 Peffens hjørne:
22 Speiderkokken: somalisk kyllinggryte
23 Miniquiz om speideruttrykk
24 Speidertegneserie / Speiderord- og uttryk

Roverlag
25 Studentspeiding
26 Utstyrsnerden: hva trenger du egentlig på en ukestur i fjellet?
28 Internasjonal speiding - hva gjør rovere i andre land?
29 Ta et merke: Klatring
32 Roverlandsleir
34 Rover + prosjekt = sant

Ledere
35 GDPR - hva gjelder?
35 Synlighet i lokalsamfunnet
49 Gode tips til åpne speiderdager

36 Norsk sjøspeiderleir
40 Bok- og filmtips
42 Bli kjent med Speider-sport
46 Portrettet: Henri Midtbø Solbakken

Faste spalter
3 Kortnytt
12 Hodebry og vitser
21 Premiequiz
20 Peffens hjørne
44 Instaspeiding
50 Speidersjefens hjørne
51 Heder og ære

Ekte sjøspeiderliv!

32

FOTO: OKKA ROVERLAG

FOTO: GLENN HEINE ORKELBOG

Tuppa stjal showet i Kaupanger

Rundt 40 speidere samlet seg i Kaupanger da Sogn og Fjordane krets arrangerte årets kretsbannerkonkurranse. Etter en helg med patruljeoppgaver, samarbeid og speiderferdigheter var det patrulje Elg fra Systrond 1 speidargruppe som kunne juble for førsteplassen.
En av helgens mest populære deltakere var imidlertid ikke en speider, men røya Tuppa. Den lokale kjendisen fulgte speiderne gjennom hele arrangementet og dukket opp både under flaggheis, måltider og oppgaver. Arrangørene forteller til SPEIDEREN at de takker Tuppa og alle frivillige som bidro til en minnerik speiderhelg i Kaupanger. ❖

Speidertilbudet utvides

– Det er stort behov for frivillige hender, og med lokal innsats kan vi skape nye, gode speidertradisjoner i Nord-Odal, sier Ingunn Solbakken. Hun er gruppeleder i Skarnes speidergruppe i Romerike krets. Gruppa har ifølge Odalsportalen startet et nytt tilbud i Nord-Odal. Der skal speiderne være på Prestgarden i Sand og ved en oppgradert speiderhytte. Målet er å gi flere barn og unge tilgang til friluftsliv, mestring og fellesskap. Tilbudet omfatter både bevere, småspeidere og tropp. Speiderne lærer alt fra førstehjelp og knuter til samarbeid og ansvar gjennom praktiske aktiviteter i naturen, skriver avisa. ❖

FOTO: SPEIDING I ODALEN

FOTO: CHRISTIAN BRÅTHEN

1. Hokksund i 110 år

– Gjennom mer enn hundre år har 1. Hokksund speidergruppe vært en tydelig del av lokalsamfunnet i Hokksund og Øvre Eiker, skriver gruppa om sitt 110-årsjubileum.
– Friluftsliv, vennskap, ansvar og samfunnsengasjement har vært bærende verdier gjennom generasjoner. Gruppa har overlevd krig, forbudstid, organisasjonsendringer og generasjonsskifter – og er i dag fortsatt aktiv, skriver de videre. Jubileet ble feiret med speidere, familier, venner og andre interesserte, i tillegg til Øvre Eikers ordfører og sognepresten. Også Tele-Busk speiderkrets var representert, ved kretsleder Jørgen Sando og flere fra kretsstyret. Til tross for haglbyger gjennom dagen, var leirområdet fylt med aktivitet. Deltakerne kunne prøve teltoppsett, spikking, vedkløyving, kart og kompass og matlaging på bål. ❖

FOTO: KRISTOFFER APALL - SANDNESPOSTEN

Fra TikTok til tokt

– Når vi er en uke på tokt med båtene, så blir det automatisk mindre mobil, og man blir mer sosial med én gang, sier sjøspeider Mari Øglænd.
Hun og de andre i 2. Sandnes sjøspeidergruppe i Vesterlen krets har holdt sjøvettdager for skoleelever, skriver Sandnesposten. Gjennom aktiviteter og praktiske oppgaver fikk fjerdeklassinger lære om blant annet sjøvett, førstehjelp, brannsikkerhet og miljø.
For 17-årige Mari handler speideren om mer enn kunnskap om sjøen. Hun trekker fram vennskap, ledererfaring og fellesskap som noe av det viktigste. På seiltokter blir det mindre TikTok og annen skjermbruk, og mer tid til samtaler, kortspill og samarbeid om bord. Mari håper opplegget kan inspirere flere barn og unge til å prøve speideren. ❖

140 speidere på sommerleir i vest

– Tilbakemeldingene fra årets sommerleir er klare: Det har vært en fantastisk helg hvor bånd er knyttet på tvers av speidergruppene i regionen, skriver arrangørene av sommerleiren på Lerøy i Øygarden. Det ligger sørvest for Bergen.
140 speidere, ledere og foreldre deltok på leiren. De var fra Tofterøy KFUK-KFUM-speidarar, Glesnes speidergruppe, Kolltveit BK speidergruppe og Øygarden speidargruppe. Aktiviteter som kano, SUP-brett, fiske, knuter og leirbål sto på programmet. Arrangørene sendte inn en artikkel som kom på trykk i Vestnytt. ❖

FOTO: ARILD BERGMANN RUGSVEEN

FOTO: ODDVAR AAMODT

Millionbeløp til speiderhytte i Egersund

– 1. Egersund speidergruppe har grunn til å juble, skriver Dalane Tidende. Gruppa i Vesterlen krets får til sammen 1,3 millioner kroner til hytte. Det er fordelt på 1 million kroner til dagsturhytte og ytterligere 300 000 kroner til sanitæranlegg til hytta. Pengene kommer via Rogaland fylkeskommune, som i år deler ut over 220 millioner kroner i spillemidler fra Norsk Tipping til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.
Trenger du tips til hvor og hvordan du kan søke om penger til gruppa? Det finner du her:

Flyttet til Setesdal og startet speidergruppe

FOTO: PRIVAT

– Sønnen vår på elleve savna speideren i byen, så da dro vi like godt i gang ei gruppe her, forteller Trond Stokkedalen til avisa Fædrelandsvennen.
Da han og kona Anja Skar-Stokkedalen flyttet til Hovden i Setesdal for å drive dagligvarebutikk, oppdaget de også et behov for speideraktivitet i bygda. Resultatet ble en ny speidergruppe, Hovden speidergruppe, som allerede har fått 17 medlemmer. Speiderne har blant annet kano- og fisketurer på programmet. ❖

FOTO: AMANDA HVATTUM - AHA MEDIA

Nytt naust i Molde – med lokal støtte

– Gjennom dette prosjektet ønsker vi å gi barn og unge en trygg ramme for sjøaktiviteter. Med naustet får vi en base som gjør det enklere å tilby kanopadling, sjølek og andre opplevelser i naturen, sier Bjørn Erik Hjellset i Moldespeiderne.
Gruppa har akkurat fått ferdig et nytt naust på Lubbenes. Stedet har lenge vært et naturlig utgangspunkt for barn og unge til å utforske sjøen, padle kano og ta turer ut til holmene. Varigfondet har tildelt Moldespeiderne 250 000 kroner i støtte, skriver gruppa i en pressemelding, og dermed fikk de omtale i Romsdals Budstikke.
– Vi er stolte over å støtte Moldespeiderne i dette viktige prosjektet. Det vil gi mange barn og unge mulighet til å oppleve mestring og friluftsglede i trygge rammer, sier Eyvind Pettersson i Varig Forsikring, som står bak fondet. ❖

Norske speidere på internasjonal mangfoldssamling

12–14. juni reiste Henri, Kajsa og Vilde som representanter fra Nettverk for mangfold og inkludering til Roma for å delta på Overture Diversity Network Gathering 2026. På samlingen var det 54 representanter fra 16 land.
– Helgen var full av gode samtaler, kontaktbygging på tvers av landegrenser og litt sightseeing i fantastiske Roma, forteller de tre norske speiderne.
Gjennom helgen hadde deltakerne fullt program med workshops og presentasjoner om hvordan speiderne jobber med forskjellige temaer innenfor mangfold og inkludering rundt om i Europa. Blant temaene var flyktninger og integrering, ADHD, autisme og dysleksi og hvordan en kan tilrettelegge for dette i speideren. De var også innom universell utforming på leir. ❖

FOTO:TOMAS ARIAS

Sjømannskirken reddet turen for Follo-speidere

– Det tok bare ti minutter fra jeg sendte en e-post til Sjømannskirken ringte og sa: «Dette skal vi finne ut av!», sier troppsleder Torbjørn Nygaard. Da Langhus speidergruppe fra Follo krets plutselig trengte overnatting for 43 speidere i Hamburg i Tyskland, åpnet Sjømannskirken dørene på kort varsel. Det skriver kirken selv på Facebook. Gruppa var på vei til leir i Sveits. Den uventede hotellutgiften ville ha sprengt budsjettet, og alternativet var en natt på sentralstasjonen.

FOTO: LANGHUS SPEIDERGRUPPE

– For oss i Sjømannskirken er dette kjernen i vårt oppdrag: Å være et hjem ute. Et sted der dørene åpnes, selv på kort varsel, der mennesker blir møtt med omsorg, trygghet og varme, skriver Sjømannskirken. ❖

Tips oss

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til SPEIDEREN, så kanskje det havner i bladet: kk@speiding.no

SPEIDERSPORT

UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914

Exped Deepsleep –5 er en romslig sovepose laget for passe høye juniorer og passe lave damer. Posen har syntetisk fyll som gir en komforttemperatur ned til –5 grader (ekstrem–25). Fin pose til leir og speidertur på sommerhalvåret og litt ut på høsten. Ekstra varm rundt føttene!

Spar 35%

Nå 1300,–

Før 1999,–

Gratis frakt

Tilbudet gjelder ut 16. september 2026

Exped Dura 6R M er et hele 7 cm tykt liggeunderlag med isoleringsevne på 5,8 som egner seg bra både til vår og høst og det som er i mellom (på begge sider). God liggekomfort med robust og behagelig overflate. Blåses raskt opp med pumpepose.

Spar 33%

Nå 1750,–

Før 2599,–
Gratis frakt
Tilbudet gjelder ut 16. september 2026

Skjerfet til Speiderne i Norge er det offisielle norgeskjerfet når man representerer Speiderne eller reiser som felles delegasjon fra forbundene: Fint til formell representasjon og inspirerende møter i utlandet, men også perfekt til Moot, Jamboree og NM. Flott, rød farge!

199,–

Foto: Iver Gjendem / Speider-sport • Speider: Eivind Djupvik / Rælingen speidergruppe

Speidersport.no

TEKST OG FOTO: JANNE K. FONGEN

Mål:
F-4, K-7

Pinnebrød til middag og dessert

Har du prøvd å lage middag og dessert på samme pinne? Med pinnebrød kan du lage mange spennende varianter over glørne. Kanskje du finner opp ditt eget favorittpinnebrød?

Pinnebrød er lett å lage på tur. Deigen lager du hjemme før du drar. Det tar ikke så lang tid. Pakk deigen i en matboks, ta med tilbehøret og kom deg ut.

Her er en grunnoppskrift til pinnebrød. Når du har laget deigen, kan du fylle den med det du vil. Fyllet kan være både søtt og salt.

DU TRENGER:

4 dl hvetemel
0,5 ts salt
2 ts sukker
2 ts bakepulver
5 ss nøytral olje
ca. 1,5 dl vann

SLIK GJØR DU:

1. Bland mel, salt, sukker og bakepulver i en bolle.
2. Hell olje og vann oppi deigen. Rør sammen til du får en glatt deig. Den skal være litt klissete.
3. Smør en matboks med litt olje, sånn at deigen ikke fester seg til boksen. Putt deigen i matboksen og ta den med på tur.

PIZZAPINNEBRØD

Lag en lang pølse av deigen, og klem den flat. Den bør være 6 cm bred. Smør ketchup på deigen, legg på skinkebiter og revet ost. Brett strimlen i to på langs. Surr den rundt en pinne og stek over glørne.

KANELPINNEBRØD

Bland sukker og kanel i en pose og ta den med deg på tur. Lag en lang og tynn pølse av pinnebrøddeigen. Surr den rundt pinnen og dynk pinnebrødet i kanelblandingen. Stek over glørne.

ANDRE FORSLAG TIL PINNEBRØD:

- Pinnebrød med rosmarin
- Tacopinnebrød
- Pølse i pinnebrød
- Pinnebrød med sjokolade
- Pinnebrød med salt potetgull og sjokolade kan minne om Smash.

Kos deg! ❖

TEKST: JANNE K. FONGEN I **FOTO:** THOMAS TRIER

Mål:
K-7, L-10,
S-2

Sunn mat

Kroppen trenger sunn mat for å ha energi. Vi trenger energi til å leke i skogen, bære en tung sekk eller klatre i et tre.

Hva er sunn mat?

Hvis du spiser variert, får du i deg det kroppen trenger. Dette kalles sunn mat. Det er viktig å spise mye grønnsaker, frukt, bær, fisk og grovt korn. Det inneholder vitaminer, fiber og annet som hjelper kroppen å vokse og holde seg frisk.

Vi bør ikke spise for mye rødt kjøtt og pølser. Og vi bør heller ikke få i oss for mye sukker, brus og godteri. Mat med mye salt og fett, som potetgull og fastfood, kan være godt. Men kroppen trenger mest annen mat for å holde seg sterk og frisk.

Hvis du er veldig sliten på tur, kan du få opp energien raskt igjen ved å spise litt sjokolade, men denne energien holder ikke så veldig lenge. Det kan derfor være smart å spise en grov brødskive også. Den gir energi som varer lenger.

Lær mer ved å ta merket «Sunn mat».

For å ta merket må du:

1. Finne ut hva som er sunn mat ved å sjekke kjøleskapet.
2. Lage din egen sunne matpakke for en dagstur, og finne ut hva du bør drikke på turen.
3. Lage en oversikt over hva du og vennene dine spiser som skolemat, og finne ut om kroppen får det den trenger, eller om dere bør forandre på noe.
4. Lage sunt «godteri» og del med de andre i flokken.
5. Lære om matallergier.

PATRULJEDYRET

TEKST: CHRISTIAN SANGEREID I **FOTO:** NATURFOTOGRAF ROGER BRENDHAGEN

Mål:
S-6

Kråker er superkloke fugler som kan løse problemer, kjenne igjen mennesker og bruke verktøy!

DEN HUSKER DEG

Kråker har utrolig god hukommelse. Hvis noen er snille mot dem, kan de huske personen i mange år. Men hvis noen plager dem, husker de det også! Forskere har oppdaget at kråker kan kjenne igjen menneskeansikter og advare andre kråker om farlige personer. Tenk om fuglene snakker sammen om oss!

SMÅ OPPFINNERE MED VERKTØY

Mange dyr bruker bare nebb eller poter, men kråker kan bruke ting som redskap for å løse utfordringer. De kan for eksempel finne en pinne og bruke den til å fiske fram mat fra små hull.

Noen kråker slipper nøtter ned på veien for at biler skal knuse dem. Når bilene kjører videre, flyr kråka ned og spiser innholdet. Det er ganske smart!

KRÅKER LIKER Å LEKE

Ja, faktisk! Kråker kan ake på snødekte skråtak, leke med pinner og erte andre dyr for moro skyld. Noen har sett kråker som sklir ned taket igjen og igjen, nesten som barn i akebakken.

ET HEMMELIG FUGLESPRÅK

Kråker sier ikke bare «kra-kra». De kan lage mange forskjellige lyder for å snakke med hverandre. Noen ganger kan de klikke, knatre eller gurgle. Kråker har ulike «rop» for fare, mat og venner. Litt som et hemmelig fuglespråk!

Kråker er flinke til å samarbeide når de oppdager fare. Hvis en trussel, som for eksempel en rovfugl, kommer for nær, kan flere kråker samle seg og lage mye lyd for å jage den bort. Neste gang du ser en kråke, kan du prøve å følge med på hva den gjør og hva den sier. Kanskje den planlegger noe lurt – eller bare leker seg litt! ❖

Smartere enn deg?

FAKTA OM KRÅKE

Latinsk navn: Corvus cornix

Familie: Kråkefamilien (Corvidae)

Lengde: 45–52 cm

Vingespenn: 85–100 cm

Flyhastighet: Opptil 50 km/t

Vekt: 400–700 g

Levetid: 4–10 år i naturen (noen kan bli over 20 år gamle!)

Favorittmat: Insekter, egg, smådyr, bær, frø og matrester

Trusler: Rovdyr (hønsehauk, kongeørn, hubro, rødrev, katter, mårdyr), sykdommer, trafikk og tap av leveområder

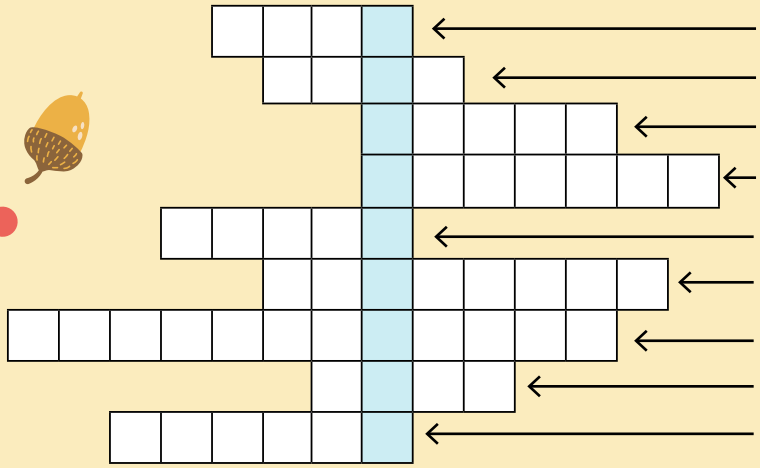
Rødlistestatus: Livskraftig (ikke truet)

HODEBRY & VITSER

TEKST: JANNE K. FONGEN I **ROTTEILLUSTRASJON:** FLU HARTBERG

HØST-KRYSSORD

Test høstkunnskapene dine!
Løs kryssordet ved hjelp av ledetrådene.
Klarer du å finne løsningsordet?

Vokser i skogen om høsten

Skifter farge om høsten

En vill, stor og rask katt som lever i skogen

Høstfarge

Ikke morgen, men ...

Stor og oransje grønnsak

Mønster av stjerner på himmelen

Lyser på himmelen om natten

Dette har du på føttene når du hopper i sølepytter

Løsningsordet er noe du kan prøve å lage på neste speidertur. Fasiten finner du på side 50.

Fengselssjefen til fangene: – Her må alle følge mine regler. Bryter dere dem, er det rett ut!

Et egg så seg selv i speilet og ropte forskrekket: – Hjelp, jeg er blitt et speilegg!

Hvorfor liker ikke elgen å bade? - Den er redd for å bli rein.

HAHAHA!

Hva kaller du en fisk som tenker mye? Filosofisk.

HAHA!

Hva er faren din for noe? – Han er forkjølet. – Jeg mener, hva gjør han? – Han nyser.

SKJÆRGÅRDEN / HODEBRY

AV ELJU HARTBERG

Mål:
S-6

Det er koselig i skjærgården om sommeren.
For at det skal være trygt å være der og at naturen skal ha det bra, er det viktig å følge god skikk og bruk for naturen. Klarer du å finne ut hvem som ikke gjør helt som de skal?

Løsningen finner du på side 50.

HØSTAKTIVITET

TEKST: JANNE K. FONGEN

Mål: K-13, V-9

Den store høstfresen

Høsten er her! Det er tid for fargerike blader, regnværsdager og morsomme opplevelser ute og inne.

Gjør 8 av oppgavene på lista for å klare høstfresen.
Når du er ferdig, har du fortjent høstfresmerket til SPEIDEREN.
Klipp det ut. Lykke til!

- [ ] Finn et blad som har falt av et tre, og finn ut hvilken tresort det kommer fra
- [ ] Lag en kopp med noe varmt å drikke
- [ ] Bygg et teppetelt i stua
- [ ] Sov ute
- [ ] Gå en tur i skogen
- [ ] Les en bok, eller få noen til å lese for deg
- [ ] Ta på deg regntøy og hopp i vanndammer
- [ ] Vær med på å lage middag
- [ ] Pynt spisebordet med noe du har funnet i naturen
- [ ] Fyr bål
- [ ] Spis lunsj ute
- [ ] Skriv en hyggelig lapp til noen
- [ ] Spill et brettspill
- [ ] Finn en stjerne du liker på himmelen, og gi den et navn

Gratulerer! Du har klart SPEIDERENs høstfres. Klipp ut merket!

HVA ER EN FRES?

På leir får speiderne ofte en leirfres av lederne sine. En fres er en liste med morsomme oppgaver som speiderne må gjøre et visst antall av for å få en premie. Ofte er premien et merke.

Du kan bruke hele høsten på å fullføre denne høstfresen – helt fram til neste utgave av SPEIDEREN kommer i posten.

TEKST: JANNE K. FONGEN I **FOTO:** HELENE MOE SLINNING

Mål: K-15, L-2, V-12, V-5

Omtanke og rettferdighet

Det er vanskelig å endre verden.
Men du kan gjøre en forskjell i noens verden.

I speideren lærer vi å bry oss om oss selv, hverandre og mennesker som bor langt borte.

Vi er heldige som lever i Norge, der vi kan gå på skole, ha trygge hjem og delta på fritidsaktiviteter. Sånn er det ikke i hele verden.

I mange land får ikke jenter gå på skole, og barn må begynne å jobbe tidlig for å tjene penger til familien. For oss kan det føles fjernt og langt unna, og det kan være vanskelig å vite hvordan vi kan gjøre verden bedre og mer rettferdig.

I speideren har vi heldigvis mange muligheter til å gjøre verden litt bedre. Kanskje har du og patruljen din deltatt på Speideraksjonen? Eller kanskje dere skal gå med bøsse under TV-aksjonen 18. oktober? Gjennom å ta fordypningsmerket «Omtanke og rettferdighet» kan dere lære om rettferdighet og hvordan dere i hverdagen kan ta valg som gjør noens liv litt bedre. ❖

FOR Å TA MERKET SKAL DERE:

1. Lage et rollespill med utgangspunkt i fortellingen om den barmhjertige samaritan om en speidersituasjon i dag. Bruk gjerne speiderloven og/eller speiderløftet.
2. Finne ut hva rettferdig handel er. Dra til en eller flere matbutikker og finn ut hvilke varer som finnes i rettferdig variant.
3. Kjøpe inn minst fem rettferdige varer til en tur eller leir.
4. Lag et måltid for resten av troppen som illustrerer hvor skjev matvarefordelingen i verden er i dag.
5. Delta i en leirbålsprat. Snakk sammen om de fire punktene dere har gjennomført.

I Speiderbasen finner dere alle merkekravene og forslag til gjennomføring. Merket kan kjøpes hos Speider-sport. **Lykke til!**

NM I SPEIDING

TEKST: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN & ASTRID-AMALIE HELDAL

Tidenes største NM i speiding!

12.–14. juni ble historiens største NM i speiding arrangert med over 1 000 speidere fra 128 patruljer, på Lundsneset i Stavanger. Her får du et tilbakeblikk på en helg fylt med konkurranser, nye minner og masse gøy speiding!

VANT FOR ANDRE ÅR PÅ RAD

Elg fra 1. Sandnes speidergruppe stakk av med NM-seieren for andre år på rad. De hadde lagt inn mange timer med øving og forberedelser for å sikre seg å vinne også i år. Patruljen har blant annet gitt seg selv hjemmelekser for å bli best mulig forberedt til konkurransene.

– Det er gøy å lære ny kunnskap, forteller Julie Elise Johnsen (16).

– Det vises på resultatene at vi har jobbet, fortsetter patruljeassistent Sofie Quignard (15). Hun synes det er ekstra gøy å ta seieren med hjem i dag.

– Det er veldig kjekt å vinne. Selv om noen andre i patruljen har vunnet før, er det første gang for meg, sier Sofie.

Ulv fra Gjerpen MSK speidergruppe kom på andreplass, etterfulgt av Pinnsvin fra 41. Bergen KFUK-KFUM-speidere på tredjeplass.

FOTO: GURO FUGLESTAD

– Det har vært veldig gøy, vi har møtt nye folk, og det har regnet en del.
Patrulje Elg fra 1. Jeløy speidergruppe

FOTO: GHADI AL HAJJ

Vinnerpatruljen Elg fra 1. Sandnes speidergruppe.

FOTO: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN

Speiderne fikk bryne seg på en matoppgave.

FOTO: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN

– Jeg tror regnet ga oss en fordel, fordi vi er vant til å klare oss ute.
Patrulje Ulv fra Gjerpen MSK speider-gruppe

Støvler var kjekt å ha da stavangerværet sørget for gjørmete leirgater

FOTO: GHADI AL HAJJ

Se der! Speiderne speider en post på orienteringsløpet

– Treffe mange nye folk og skape masse nye vennskap.
Patrulje Jerv fra 1. Vanse speidergruppe

– Det beste er å møte andre speidergrupper fra hele Norge.
Patrulje Ulv fra 1. Grimstad MSK speidergruppe

FOTO: GURO FUGLESTAD

Å pionere en gjerdeklyver var en ny og morsom utfordring!

Patrulje Badeand fra Åkra speidergruppe prøver om surringene holder ...

FOTO: GURO FUGLESTAD

– Det har vært vått og gjørmete, men også kjempegøy.
Patrulje Bamse fra 1. Jeløy speidergruppe

Det var god stemning på leirbål.

FOTO: GURO FUGLESTAD

FOTO: GHADI AL HAJJ

TEKST: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN I **FOTO:** PRIVAT

– Være mye ute og få nye venner

Vi har spurt speidere fra ulike grupper rundt om i landet, om hva de liker best med speideren, om det er en opplevelse de husker godt og om hva som er deres beste tips til aktiviteter.

Sofia Gallis Klerud (11) fra patrulje Ulv i Drøbak/Frogn speidergruppe

Hva liker du best med speideren?
– Det jeg liker best er alle folkene, at man kan være mye ute og få nye venner.

Er det en tur eller opplevelse du husker ekstra godt?
– Ja, det er landsleiren på Gjøvik. Leirbålene var gøy.

Dine tre beste tips til aktiviteter?
- Capture the flag
- Labyrint
- Arne Bjarne

Patruljefører Hedda Skoland (12) og patruljeførerassistent Ada-Viktoria Sandvik Eidissen (12) fra patrulje Rødrev i 6. Narvik speidergruppe

Hva liker dere best med speideren?
Hedda: – Vi får være med venner der, og gjøre gøye ting som å ta forskjellige merker.
Ada: – Enig med Hedda, det å være sammen med venner.

Er det en tur eller opplevelse dere husker ekstra godt?
Hedda: – Jeg husker godt da jeg var på min første leir i 2023. Det var gøy å møte nye folk, jeg tok masse merker og gjorde mye forskjellig.
Ada: – Jeg husker Gjøvik-leiren 2025, fordi det var en stor landsleir. Det var gøy at vi var mange sammen og gjorde masse gøye ting.

Deres tre beste tips til aktiviteter?
- Ulike sisten-leker.
- På peff 1 kurs lærte vi en lek som heter «Tissatrengt».
- Vi tar mye merker, og da har man ofte en aktivitet også.

Sigurd Fløttum Fauske (12) fra patrulje Isbjørn i Sykkylven speidergruppe

Hva liker du best med speideren?
– Å være ute og ha det gøy, mens jeg lærer nye ting, og leir og være med venner.

Er det en tur eller opplevelse du husker ekstra godt?
– Jeg var på leir på Kandersteg i Sveits i 2023, da var vi på bob-bane, badeland og klatrepark, vi hadde leirbål og byttet masse merker.

Dine tre beste tips til aktiviteter?
› Ponnie (sandlek)
› Capture the flag
› Kanotur

Timo Havelin Magnæs (14) fra patrulje Pungrotte i Tønsberg speidergruppe

Hva liker du best med speideren?
– Alle de gode menneskene som går på speideren, det er masse fine mennesker man kan møte.

Er det en tur eller opplevelse du husker ekstra godt?
– Det må være den første internasjonale leiren jeg var på, det var i England i 2024. Det var masse folk fra overalt, og konserter og aktiviteter hver dag. Det gøyeste var at vi bodde med en speidergruppe fra England.

Dine tre beste tips til aktiviteter?
› Haik, det er lett å arrangere og kan være gøy.
› Å bygge ting, med pionering, på leir og møter.
› De fleste liker fysiske ting, kanskje konkurranser eller ballsport.

Børge Haver (15) fra 1. Tananger sjøspeidergruppe

Hva liker du best med speideren?
– Det beste med speideren er å seile! I hverfall på åpen sjø med fin vind i seilet, og når man ligger på rundt to–tre knop.

Er det en tur eller opplevelse du husker ekstra godt?
– I fjor var vi på en tur med mye vind, og båten kantret noen ganger. Vi fikk for mye vind i seilet, plutselig kom det noen bølger på roret, noen av oss mistet tak i det og hele båten veltet.

Dine tre beste tips til aktiviteter?
› Kanoball (kanonball i kano)
› Knutestafett på tid
› Regatta med småbåter

TEKST: KSENIA SAZONOVA I **FOTO:** SIMEN VELDE

Patruljens stolthet

Hver patrulje er unik. Det er fordi en patrulje er summen av menneskene som er med i den.

Mange patruljer er nye på høsten, med speidere som ikke kjenner hverandre så godt. Det kan være utfordrende å snakke sammen og samarbeide, og det kan ta tid å bli venner. Peffen og assen kan gjøre at det går lettere og fortere. Et godt tips for å bygge patruljesamhold er å få speiderne til å bli stolte av å være med i akkurat deres patrulje.

BYGG PATRULJESTOLTHET!

Finn noe dere kan jobbe for sammen. Det kan være patruljens særpreg, altså noe som viser hvem dere er, eller noe dere er gode til. Poenget er at dette skal være et patruljeprosjekt – en aktivitet som patruljen kan holde på med over lang tid. Det er ikke bare resultatet som er viktig her, men også veien til målet. Begge deler bidrar til å bygge stolthet og samhold.

HVA SKAL VÆRE TYPISK FOR DERE?

Lær dere noe som bare dere kan, eller som dere klarer bedre enn andre. Begynn med å sette dere et mål. Det kan være å lære så mange forskjellige båltyper som mulig, bli veldig gode i førstehjelp eller orientering, eller å nå et bestemt antall uteovernattinger sammenlagt i patruljen.

Dere kan også ta utgangspunkt i interessene deres. Kanskje dere er glade i å bake boller eller lage mat på bål, eller lage leirbålsunderholdning eller video? Da kan dere gå inn for å bli eksperter på dette og stolt vise fram ferdighetene på turer i troppen, gruppa og kretsen.

VIS HVEM DERE ER

Å utvikle patruljens særpreg er alltid gøy og samlende. Da kan dere være kreative og både bruke egen fantasi og lære av andre. Her er tips til noe av det dere kan jobbe med som en del av patruljens særpreg:

- Patruljenavn
- Patruljemerke eller logo
- Patruljebanner
- Patruljens rop eller sang
- Patruljemaskot
- Et selvlaget symbol, pynt eller annet dere kan henge på skjerfet
- Patruljeplagg
- Patruljerommet
- Patruljekassa (til patruljens utstyr)
- Patruljens loggbok/minnebok
- Patruljens nettside

Lykke til med å bygge patruljens stolthet! ❖

PEFFENS HJØRNE

– gir deg svar på mye av det du lurer på som peff. Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

Patruljen Gaupe har både banner, masker og skjerfknuter som sitt patruljesærpreg.

Finn rett svar i bladet!

Mål: K-3

Premiequiz

Hvem vant NM i speiding 2026?

- ◯ Patruljen Røyskatt
- ◯ Patruljen Elg
- ◯ Patruljen Isbjørn

Hvor kommer Lucy fra?

- ◯ California i USA
- ◯ Bodø i Norge
- ◯ Roma i Italia

Hvor var årets sjøspeiderleir?

- ◯ Svenner fyr utenfor Larvik
- ◯ Bragdøya utenfor Kristiansand
- ◯ Lundsneset i Stavanger

Hvor har Speider-sport flyttet laget til?

- ◯ Moss
- ◯ Fredrikstad
- ◯ Sandefjord

Hva skjedde da Liffen skulle bade?

- ◯ Det begynte å tordne
- ◯ Det ble lavvann
- ◯ Det kom mange brennmaneter

Hva heter boka som handler om både en mann og en kvinne som begge heter Charlie?

- ◯ Friends with the same name
- ◯ The real Charlie
- ◯ The Name Game

Hva gjør kråker når de oppdager en rovfugl?

- ◯ Gjemmer seg i reiret
- ◯ Flyr til et annet land
- ◯ Samler seg og lager mye lyd

Vinnere av premier fra Speider-sport i SPEIDEREN nr. 2/26:
Bohdan Revenkov fra Mastra sjøspeidergruppe får en fin teltlykt, og Ingrid Valheim fra 1. Tanum speidergruppe får speiderskjorte og speiderskjerf til maskot.

Gratulerer!

Neste gang kan det være du som får en flott premie fra Speider-sport!

Svarfrist: 15. oktober

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL:
Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St. Olavs plass,
0130 Oslo. Merk konvolutten med SPEIDEREN

DU KAN OGSÅ SENDE SVARSIDEN PÅ E-POST:
kk@speiding.no
Skriv SPEIDEREN i emnefeltet

Hvis jeg vinner, vil jeg helst ha

- ◯ **Speiderskjorte** (mini) i økologisk bomull og **speiderskjerf** (mini) til bamse eller maskot. Det er plass til noen få merker på skjorta.
- ◯ Smart **teltlykt** med integrert lyslenke på hele 10 meter. Sammenrullet gir lykta et mykt og fint leselys. Enkel lading med USB-C.

MINIQUIZ: Speideruttrykk

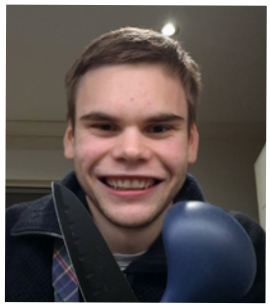
Hva er en peff?

A. En spesiell Piffikrydder-variant du bare får kjøpt på Meny
B. Lyden lederne lager når speiderne glemmer teltet hjemme
C. En speider som leder andre speidere i patrulje

Hva som er riktig svar finner du ut på side 24, hvis du ikke vet det allerede, da ...

SPEIDERKOKKEN

TEKST OG FOTO: EMIL BRISKELUND

Speiderkokken

Speiderkokkens mening:
Dette var en smaksrik gryte med mye krydder og grønnsaker. Det somaliske kjøkkenet kan virkelig anbefales!

TIPS OG TRIKS

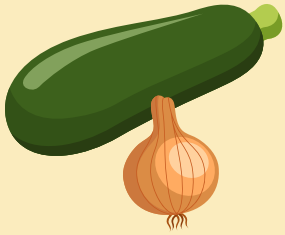
Vil du gjøre det enkelt, kan du kutte opp grønnsakene på forhånd. Putt ingrediensene i matbokser og sleng dem med i sekken.

Suugo digaag

- somalisk kyllingryte

TIL EN PATRULJE PÅ FIRE SPEIDERE TRENGER DERE:

- 500 gram kylling
- 4 store poteter
- 1 løk
- 2 gulrøtter
- ½ squash
- 1 paprika
- 1 boks kokosmelk
- 1 boks creme fraiche
- 4 fedd hvitløk
- 2 ts grillkrydder
- 1 håndfull fersk koriander
- 1 ts hver av pepper, spisskummen og gurkemeie
- 1 ss soyasaus
- 2 ss olje til steking

SPEIDERKOKKEN ANBEFALER DETTE UTSTYRET:

- En varmekilde, slik som primus eller bål
- Fyrstikker
- Kjele
- En sleiv til å røre med
- En kniv
- En skjærefjøl
- Noe å spise av og med

SLIK LAGER DERE SUUGO DIGAAG:

1. Skjær opp kyllingen i biter og strø over en teskje med grillkrydder. Når kyllingen er gjennomstekt, kan dere sette den til side
2. Kutt opp grønnsakene i passelig store biter. Finhakk hvitløken.
3. Stek løk, gulrot og potet i en kjele med olje.
4. Når løken er blitt gyllen, har dere kylling, krydder, soyasaus og resten av grønnsakene oppi kjelen. Rør det godt sammen.
5. Tilsett creme fraiche og kokosmelk og la gryta koke i 30 minutter. Husk å røre regelmessig.

Vel bekomme! ❖

TEKST: SANDER ØIGARDEN I **FOTO:** HELENE MOE SLINNING

Peff, hva er det?

Du kan sikkert se det for deg: Det nye speideråret er i gang og troppslederen din snakker om planen for året. Dere skal på mange gøye turer, men det er ett rart ord som går igjen. Troppslederen snakker om at dere må få en ny peff siden den forrige er blitt rover, men hva i all verden er en peff for noe?

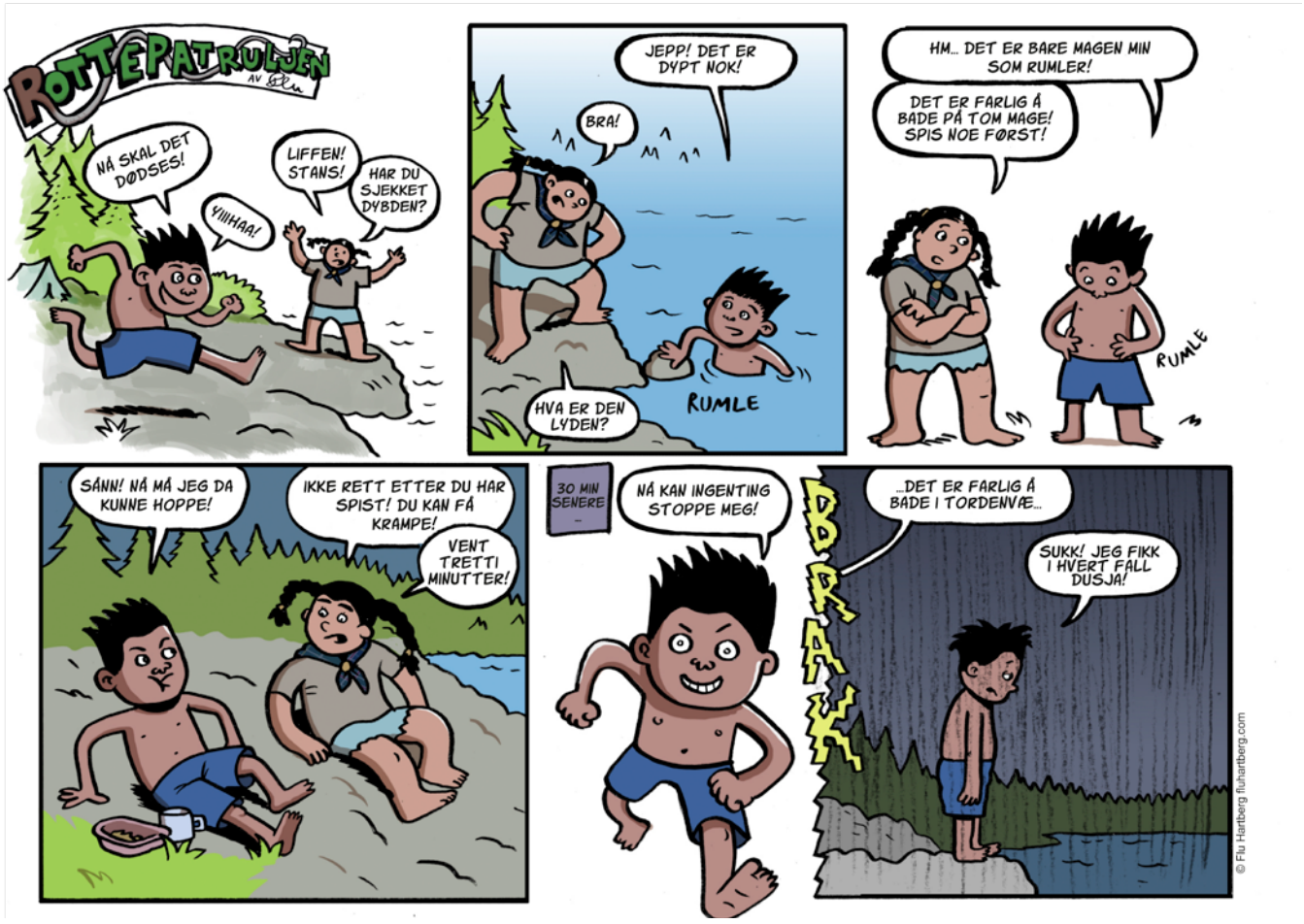
Peff er en forkortelse for patruljefører. Sammen med assen, som er kort for assisterende patruljefører, skal hen lede patruljen gjennom speideråret. Peffen har et stort ansvar og passer på at alle i patruljen har det bra. Peffen planlegger patruljemøtene og leder planlegging av tur. Sammen med assen sørger peffen også for at alle får informasjon om hva patruljen skal gjøre, og hva de må ha med seg.

En peff er ikke en superspeider som kan alt og kan overleve alene i skogen i et helt år. Peffen får støtte av troppslederen hvis noe er vanskelig. ❖

SPEIDERNES STAMMESPRÅK

Vi i speideren har mange ulike ord og uttrykk som kan være vanskelig for mange å forstå. Enten du er helt ny, eller har vært med i kjempemange år, er det vanlig å ikke kunne alle begrepene. Her får du muligheten til å lære ett.

TEKST: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN I **FOTO:** BERGEN STUDENTSPEIDERGRUPPE

Bål, venner og studier

– Ikke tro at rovertiden din er over, med en gang du har flyttet til en annen by. Prøv å se om det er studentlag der, sier Ingeborg.

Ingeborg (20) og Ellisiv (26) er studenter og med i Bergen student-speidergruppe. – En studentspeider-gruppe er egentlig som et roverlag. Vi har ukentlige møter og turer, forteller Ellisiv.

MØTEPLASS FOR NORSKE OG INTERNASJONALE

Studentspeidergruppa har hatt med folk fra de fleste landene i Europa, og i fjor hadde de også med noen fra USA. – Det er veldig gøy å sammenligne hvordan speiderbevegelsen og kulturen er hos dem og hos oss, sier Ingeborg.

Bålkvelder gir et fint avbrekk fra lesesalen.

Jentenes erfaring er at internasjonale studenter ofte blir med fordi de har lyst til å oppleve norsk natur og friluftsliv. Mange internasjonale på møtene gjør det også ekstra spen-nende for norske rovere å være med. – Speidernavn er vanlig i noen land, og vi syntes dette var gøy, så alle får utdelt et speidernavn på en seremoni, på slutten av et semester, forteller Ellisiv engasjert.

Kjoler, dress og speiderskjerf: Snobbetur er studentspeidergruppas egen tradisjon.

STUDIESTART BETYR REKRUTTERING

Studentroverne starter hvert semester med to åpne møter. – Vi må jo få oss nye medlemmer igjen, fordi mange av de internasjonale reiser tilbake. Vi må starte hele rekrutteringsprosessen på nytt, og delta på studenttorg, forklarer Ingeborg.

BÅL, BADING OG SNOBBETUR

Bading og bål er populært. Møter med brettspill, kano, helgeturer, både fjellturer og skiturer, pleier å stå på terminlisten. Et par ganger har roverlaget arrangert «Murder mystery party» og «International evening» med stor suksess.

De syr jevnlig egne speiderskjerf. – Det funker veldig bra, fordi det ikke er alle som har vært med i speideren før, og man får en felles tilhørighet, sier Ingeborg.

Før sommerferien starter kler roverne seg i kjoler og dress, og stikker til skogs. Snobbetur er roverlagets egen tradisjon. – Alle kler seg pent, har med mat og går inn i skogen til en gapahuk. Der dekker vi på et kjempefint bord og spiser, uansett vær. Dette er veldig høytidelig, nesten som en seremoni, utdyper Ellisiv.

FLYTTET TIL NY STUDIEBY?

Det finnes studentroverlag, eller studentspeidergrupper, på flere studiesteder, som for eksempel i Trondheim og Oslo. I tillegg samler nettverket for studentspeiding speidere på ulike studiesteder i patruljer, slik at du kan finne sammen med andre speidere som studerer.

Les mer og og meld deg inn! Lykke til med studiene. ❖

TEKST: AMALIE HALLELAND I **FOTO:** EMESE SZABÓ-TÁRNOK

Lettere sekk på ukestur

Drømmer du om å bytte ut helgeturen med en hel uke i fjellet? Da blir sekken raskt tung, men med smarte valg av klær, mat og utstyr kan du kutte kilo og samtidig ha nok utstyr til å klare deg.

HVOR TUNG SKAL SEKKEN VÆRE?

Det lange svaret på det er at det spørs på deg og en del faktorer på turen du ønsker å gå. Distanse, stigning, hvor mye du har gått med sekk før og fokus på komfort er viktige faktorer. Et sted mellom 15 og 20 kg sekk er mer enn nok for de fleste hvis du samtidig skal kose deg. Om du ikke klarer å kutte vekt i sekken, er det lurt å legge opp til kortere dagsmarsjer.

SUPERLIGHT?

Å kutte vekt er et kaninhull som du kan grave deg langt ned i, og det finnes veldig mye spesialisert utstyr. Ofte er superlight utstyr mindre slitesterkt og veldig dyrt.

Det kan være verdt å se på lettere telt, sovepose og sekk, for her kan du spare mye vekt. Du trenger ikke kjøpe dette nytt. Det går an å låne eller leie ulikt utstyr hos for eksempel Frilager, BUA og PINSJ. Finn.no er full av historier om store turdrømmer som ikke ble noe av, og er verdt å sjekke.

MAT

Et annet sted å kutte er mat. Ikke mengde, men type. Det letteste, både praktisk og vektmessig, er å kjøpe frysetørket mat, for eksempel Real Turmat. Dette er dog ganske dyrt. Tørr pasta, linser, Toro-gryter, ris og tørkede grønnsaker er gode alternativer.

Om du vil ha en utfordring, kan du også ta med mindre mat og reise til et område med gode fiske-, sanke- eller jaktmuligheter.

Det er lurt å porsjonere maten på forhånd og kvitte seg med mest mulig emballasje før du drar på tur. Hvordan du lager maten påvirker også vekten av sekken. Trenger du mange kjeler, eller kan du klare deg med én kjele og en liten gassbrenner?

SIKKERHETSVURDERING

Det er viktig å ha litt ekstra margin på utstyret på en lengre tur, og særlig hvis du går alene. Sikkerhetsvurderingen må sees i sammenheng med området du ferdes i. Er det kort eller lang vei til sivilisasjonen? Er du kjent? Er det værutsatt, og er du over eller under tregrensen? Hvordan er været vanligvis på denne tiden av året? Hvordan ser langtidsvarselet ut? Forbered deg på det verste utfallet.

Skal du gå langt eller i krevende terreng, er det lurt å pakke smart.

Pakk mobil og fulladet nødlader vanntett i sekken. Det er ikke alle steder det er mobildekning, men hvis uhellet er ute og et helikopter leter etter deg, kan de likevel få kontakt. Skrur du på telefonen, kan de sende deg en melding – og du kan svare – selv uten dekning.

Du bør også sjekke om det er åpne hytter du kan benytte deg av ved uvær.

KLÆR

Det er fort gjort å ta med for mye klær på tur. Hvor mange par med sokker trenger du? På en hvilken som helst tur tenker jeg at makssvaret er tre: ett du går med, ett du sover med, og ett som alltid er tørt i sekken din. Det du går med kan du tørke på kroppen, over bålet eller i soveposen. Det samme gjelder ulltøy. ❖

Det er herlig på tur i fjellet!

FORSLAG TIL PAKKELISTE FOR UKESTUR PÅ HØSTEN:

Det du har på deg:

- [ ] Tynne ullsokker
- [ ] Fjellstøvler
- [ ] Ullstillongs
- [ ] Ulltrøye
- [ ] Skall-/bomullsjakke og bukse (avhengig av om du forventer regn eller ikke)
- [ ] Lue
- [ ] Votter/hansker
- [ ] Tynn buff

Klesposen (vanntett)

- [ ] Et par tynne ullsokker
- [ ] Et par tykke ullsokker
- [ ] Ullstillongs
- [ ] Ulltrøye
- [ ] Tykk ullgenser/dunjakke/PrimaLoftjakke
- [ ] Votter
- [ ] Tykk buff
- [ ] Lue
- [ ] Regnjakke og regnbukse (hvis skallbekledningen ikke er vanntett)

Utstyr

- [ ] Sekk
- [ ] Telt (over tregrensen) eller tarp (under tregrensen)
- [ ] Sovepose
- [ ] Skumliggeunderlag
- [ ] Gassbrenner + tennstål
- [ ] Gassboks
- [ ] 1 kjele (ev. 1 vannkjele og 1 matlagingskjele)
- [ ] Multiverktøy og et lite reprasjons-kit
- [ ] Skje og matskål
- [ ] Førstehjelpsutstyr
- [ ] Mobiltelefon og fulladet nødlader i vanntett pose
- [ ] Turkart og kompass

Mat

- [ ] 7 frysetørkede middager
- [ ] 7 porsjonspakker med havregrøt (gjerne hjemmelaget)
- [ ] 7 rett i koppen + 7 pakker nudler
- [ ] 2 spekepølser
- [ ] 2 plater sjokolade
- [ ] Smågodt
- [ ] 700 g nøtter

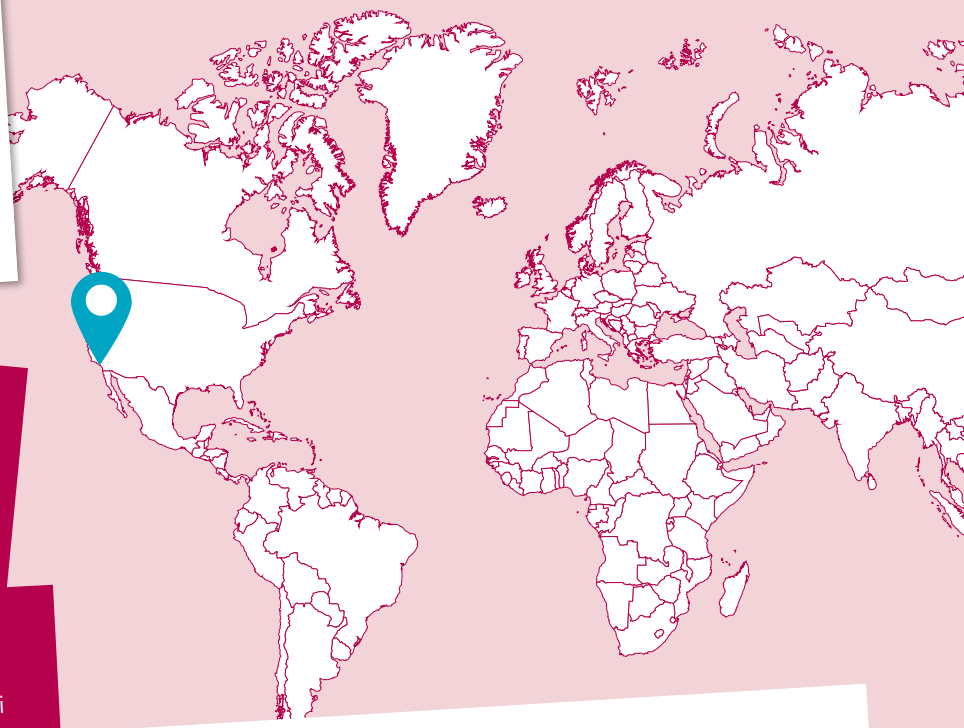
TEKST: SANDER ØIGARDEN I **FOTO:** PRIVAT

Rover på den andre siden av Atlanteren

Fra ørken til fjell og skog – som rover i solfylte Hermosa Beach i California kan du oppleve litt av alt. Bli kjent med Lucy og roverlivet i USA!

Navn: Lucy Cushman
Alder: 18 år
Speidergruppe: Troop 860

HAR DU EN FUNFACT OM DEG SELV?

– Da jeg var 12 klarte jeg å få brudd i høyre håndledd og venstre overarm samtidig!

FORTELL OM EN TING DERE ALLTID GJØR PÅ TUR!

– Det er ikke én ting som vi alltid gjør, men vi har ofte matlagingskonkurranser med morsomme premier til vinnerne. Det er veldig artig å se konkurranseinnstinktet til folk, og hvor dedikerte de blir bare fordi de kan vinne en liten ting.

HVA ER DET BESTE MED Å VÆRE ROVER I USA?

– Det beste er den varierte geografien og storslagne naturen! Du kan reise rundt i landet for å besøke andre grupper, og da kan du oppleve alt fra glovarme ørkener og dype skoger, til høye fjell, enorme raviner og de lengste slettene du kan se for deg. Det er bare helt fantastisk!

HAR DU ET FORHOLD TIL NORSKE ROVERE?

– Ja! I 2024 dro troppen min til Norge på besøk til 7. Kristiansand sjøspeidergruppe. Vi var blant annet med på de sørlandske sjøspeidernes årlige fantetokt. Vi seilte med Havbraatt, og det var utrolig minnerikt. Vi lærte masse om Norge, norsk kultur og, ikke minst, seiling! Det var spesielt gøy å se at på tross av ulik bakgrunn, og at vi er fra hver vår side av jorda, så ble vi skikkelig gode venner. Det aller beste var å sitte rundt leirbålet om kvelden og ha lange samtaler i roverbåten.

HVA ER DITT BESTE TURTIPS?

– Mitt beste tips er å ta med god snacks, spesielt noe du ikke pleier å spise til vanlig. Det er en god motivasjon til å fortsette, selv når du er havnet i kjelleren.

TEKST OG FOTO: JANNE FONGEN

Klatring

Klatring er samarbeid, teambuilding, utfordring, god trening og gir mestringsfølelse de luxe!

Klatring er en fin aktivitet som passer godt inne på høsten og vinteren, og ute på våren og sommeren. Hvis det er første gang dere prøver klatring, er det lurt å starte inne. Der finnes det ruter for alle nivåer, og alle kan klatre side om side, uansett erfaring. Det gjør at nybegynnere og eksperter fint kan dra på klatring sammen.

START MED BRATTKORTKURS

Et brattkortkurs på nærmeste klatresenter er en veldig god start. Kurset går ofte over et par kvelder, og avsluttes som regel med brattkort-prøven. Her lærer dere det dere trenger for å klatre og sikre trygt: riktig bruk av utstyr, knuter, kameratsjekk, samt klatring og sikring på både topptau og led.

MERKEKRAVENE

For å ta merket skal dere blant annet kjenne klatrevettplakaten, kunne bruke og behandle utstyr riktig, mestre de vanligste knutene, gjennomføre kameratsjekk, og kunne sikre og klatre på led. Alle merkekravene finner dere i Speiderbasen.

HA DET GØY I VEGGEN! ❖

SPEIDERSPORT
UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914

Leirbålskappa vår er laget i ren merinoull. Integrert lomme med glidelås til sangbok eller mobil inne i frontlommen. I tilegg til grå farge kommer den nå også i mørkeblå og sort. Veldig fin!

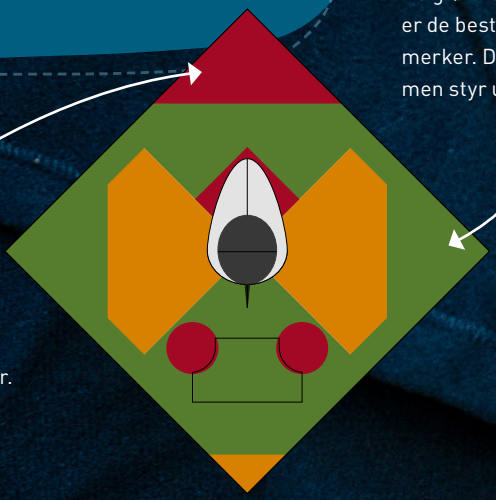
1499,–

Merkeråd for leirbålskappe:

1. Legg en plan. Helst før du setter i gang. Hold merker som naturlig hører sammen samlet, slik som gamle fordypningsmerker, leirmerker og motivasjonsmerker.
1. Sett i gang. Har du ikke så mange merker, er det viktigste å bare få dem på.
2. Forsøk å ta høyde for at det alltid kommer flere speidermerker.
3. Sy for hånd og unngå merkelim. Da er det litt lettere å ta merkene av og flytte på dem senere. Du trenger ikke mange sting per merke. Bruk tynn synål og fingerbøl (google det).
4. Ikke utsett syingen. Desto lenger du venter, jo flere merker får du og da kan jobben føles uoverkommelig. Ta med sysaker på leir og sy når du sitter rundt bålet.

Følger du disse rådene, får du en leirbålskappe som både ser litt imponerende ut fra start, men som også tar høyde for alle merkene du kommer til å få senere.

De grønne feltene på tegningen er de beste stedene å feste merker. De gule går fint, men styr unna de røde.

Ikke alle steder på leirbålskappa egner seg til merker. For eksempel kan flippen bak bli slitt og skitten siden du ofte ender opp med å sitte på den. Så unngå klumpete merker her.

Vis andre at du er speider med den skikkelig fine speidercapsen vår. Ny, mørkeblå farge!
349,–
Norgeskjerf
199,–
Speidersport.no
Foto: Iver Gjendem / Speider-sport • Speidere: Storm Håkon Heneide Gjendem, Ronja Vår Heneide Gjendem og Ingunn Voll / Rælingen speidergruppe

ROVERLANDSLEIR

TEKST: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN

Roverne dro til ville vesten!

FOTO: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN

Det var omtrent like mange cowboyhatter som speiderskjerf på Nordtangen leirsted denne uka.

FOTO: THEO OVE PEDERSEN

Maren bygget løsningen for perfekt stekt mais på tur!

Cowboyhatter, lassokasting, rodeookse og alpakkavandring. 4.–11. juli var det ville vesten som gjaldt da 300 rovere fra begge forbund møttes til tidenes første felles roverlandsleir på Nordtangen leirsted.

FOTO: THEO OVE PEDERSEN

Hinderløpya og gjørmegrøfta var en del av oppgavene i trekampen.

FOTO: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN

Roverne løp Globalløp og samlet inn 115 000 kr til gode formål i utviklingsland.

– Det kuleste denne uka var hinderløya i trekampen, særlig gjørmegrøfta.
Ingeborg, Bergen studentspeidergruppe

FOTO: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN

Det var skumparty i ville vesten.

– Det var gøy å se Norge-Brasil! Boblebadet og sklia var gøy – og volleyball!
Karen & Silje fra
Monobryn & KM-broiler roverlag

FOTO: THEO OVE PEDERSEN

Yiha! Hvor lenge hadde du klart å holde deg oppå rodeooksen?

To rovere i full action på tunkonkurranse!

FOTO: SIMEN VELDE

FOTO: THEO OVE PEDERSEN

Tirsdag kveld sto rodeofest på programmet.

FOTO: SIMEN VELDE

Slush på leir får tommel opp av roverne.

– Jeg må innrømme jeg savner strømmen av memes som ble laget i stabschatten, sikkert solide 100+ memes om dagen.
Helene, leirsjef

FOTO: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN

Det var strålende sol og nydelig leirvær hele uka.

Navn: Topptur roverlag
Gruppe: 1. Søgne sjøspeidergruppe
Antall rovere: 16

TEKST: SANDER ØIGARDEN I **FOTO:** PRIVAT

Med stø kurs mot ny speiderbåt

Prosjekter skaper samhold og aktivitet over tid. Bli kjent med Topptur roverlag sitt store prosjekt!

Pussing, pussing og mer pussing. Det er mye jobb å vedlikeholde gamle skøyter.

Roverlaget restaurerer den 97 år gamle losskøyta Songvaar. Det betyr mange timer med pussing, fiksing, maling og reparasjon.

– Det er fint å jobbe sammen på et prosjekt som dette, vi får dypere bånd med båten vi skal seile i fremtiden, og den betyr mye for oss alle, forteller Tobias Larsen (18).

Roverne har blant annet skrapt gammel maling, pusset treverk og hjulpet til med vedlikehold av skroget. Losskøyta Songvaar ble bygget mellom 1926 og 1929 for to loser i Ny Hellesund, helt sør i Norge. Songvaar var blandt de første losskøytene i Norge som ble bygget med motor.

Med arbeidslyst og bra folk fikses det meste.

SAMARBEID I SØGNE

Båten er et stort samarbeidsprosjekt! Roverne får hjelp av dyktige fagfolk fra bygda. Arbeid med og vedlikehold av trebåter er veldig teknisk krevende arbeid, så Topptur-roverne har fått lære masse.

HVORFOR PROSJEKTER?

Prosjekter er en fin måte å skape samhold og bygge et godt roverlag på. Når alle jobber mot ett felles mål, lærer dere mye nytt, bygger tillit og utvikler dere som lag. Dessuten er prosjekter fint fordi dere slipper å tenke på hva dere skal finne på til hvert møte.

Lykke til med å finne deres speiderprosjekt! ❖

HVA ER ET SPEIDERPROSJEKT?

Et speiderprosjekt er noe dere lærer av og som innebærer:

- en felles oppgave
- et klart definert mål
- ulike faser i prosessen
- det er basert på «speidermetoden»
- det gir mange muligheter til læring
- det kan fange opp ulike interesser, ønsker og behov
- alle må være med og yte sitt for at prosjektet skal lykkes
- det har en slutt en gang i fremtiden

Et speiderprosjekt kan være:

- å dra på en spesiell reise, tur eller ekspedisjon
- å bli gode i noe dere synes er vanskelig, for eksempel å pusse opp roverlagsrommet
- å arrangere noe, for eksempel en strandryddedag, en åpen speiderdag eller speiderleir
- å bygge eller lage noe, for eksempel en klatrevegg eller en gamme

Heia dere!

TEKST: JANNE K. FONGEN I **FOTO:** LARS RØRAAS

I neste utgave av SPEIDEREN vil vi ta for oss temaet bildesamtykke og hvordan speidergrupper bør håndtere det i praksis.

Personvern i speidergrupper

– Hva gjelder?

Det er mye speiderledere skal ha kontroll på. Terminlister, kjøring til og fra turer, pakking av utstyr, oppfølging av patruljeførere, og oppå det hele personvern.

PCen er uunnværlig for mange speiderledere.

Som speiderleder håndterer du personopplysninger om barn og unge nesten hver gang du har et speidermøte: deltakerlister, telefonnummer til foresatte, bilder fra turer, og av og til helseinformasjon før en leir.

Det er viktig at vi håndterer disse personopplysningene riktig. Foreldre og speidere skal kunne stole på at speidergruppa tar vare på informasjonen deres på en trygg måte.

HVA ER EN PERSONOPPLYSNING?

GDPR, eller personvernforordningen som det heter på norsk, er et lovverk som sikrer at personopplysninger blir behandlet på en trygg og ansvarlig måte.

En personopplysning er enhver opplysning som kan knyttes til en speider, som for eksempel navn, alder, adresse eller bilder. En sensitiv personopplysning er for eksempel opplysninger om en persons helse eller politiattest.

HVILKEN INFORMASJON KAN DU LAGRE?

En god regel er å ikke lagre mer informasjon enn det du trenger. Som medlemmer samtykker speiderne automatisk til at noe persondata lagres om dem, som for eksempel navn, telefonnummer og fødselsdato. Ved innhenting av persondata utover det som er en naturlig del av medlemskapet må vi be om samtykke først.

Det er viktig å slette personopplysninger når det ikke lenger er behov for dem.

HELSEINFORMASJON

Helseopplysninger er noen av de mest sensitive personopplysningene en speidergruppe håndterer, typisk i form av helsekort før turer og leirer. Det er viktig at de lederne som trenger det, får kjennskap til spesielle sykdommer og liknende som man må ta hensyn til. Etter arrangementets slutt skal helsekortene makuleres. ❖

Kilder: frivillighetnorge.no, speiding.no & kmspeider.no

NÅR DU MÅ LAGRE PERSONDATA, ER DETTE GODE RETNINGSLINJER:

- Bruk først og fremst medlemssystemet min.speiding for lagring av persondata. Unngå sensitive opplysninger i fritekstfeltet. Hold informasjonen oppdatert, og slett dersom noe ikke lenger er relevant.
- Kun de som faktisk trenger persondata, skal ha tilgang til dem.
- Unngå, så langt det er mulig, å lagre lister med personopplysninger på din egen PC. I så fall bør de lagres med passordbeskyttelse.
- Skrives listene ut, må de oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.
- Listene skal slettes eller makuleres når de ikke lenger er i bruk. Hvis dere av ulike årsaker tar vare på lister, eksempelvis for å ha en patruljeoversikt, skal unødvendige personopplysninger slettes fra dokumentet.
- Slett e-poster/ makuler skjema med persondata når de er lagret et trygt sted, som for eksempel i min.speiding.

Hvis noe går galt

Selv med gode rutiner kan personopplysninger komme på avveie. Oppdager du dette, skal du kontakte forbundskontoret.

Her kan du lese om personvern i Norges speiderforbund og få svar på en del ofte stilte spørsmål.

Kapere var lovlige sjørøvere som angrep fiendens handelsskip. De hadde tillatelse til det fra kongen.

NORSK SJØSPEIDERLEIR

TEKST: SANDER ØIGARDEN I **FOTO:** VEGARD FLATNES

Ekte sjøspeiderliv!

Sjøsprøyt, vind i seilene, båter, telt, latter, leven og speiderliv. For en uke det var på norsk sjøspeiderleir!

27. juni til 4. juli ble den lille øya Bragdøya, like utenfor Kristiansand, fylt med 800 speidere fra hele Norge. Det var tid for Norsk sjøspeiderleir. Leiren het «Kaperøya», og her fikk speiderne kjenne litt på hvordan det var å leve som kaper i Kristiansand under Napoleonskrigene.

De bygget flåter og katapulter, seilte mellom holmer og skjær, løp kaperløp og utforsket Kristiansand. Og selvfølgelig ble det tid til mye annet speiderliv også.

HAIK PÅ SJØSPEIDERVIS

Ingen speiderleir uten haik! Stifinnerne satte kursen mot Randøya, helt ytterst i havgapet. Der ventet både natursti, «slip'n slide» og bunkerkino.

Vandrerne utforsket Kristiansands skjærgård. Underveis måtte de løse oppgaver inspirert av stedene de besøkte. På Halvveisodden måtte de selvsagt gjøre noe halvveis.

Roverne fikk prøvd seg på livet som kaper! På store skuter seilte de innerst i skjærgården mellom holmer og skjær, og de fikk kapret masse is når de kom i havn. ❖

FOTO: OKKA ROVERLAG

I flotte skøyter seilte speiderne rundt øyer og skjær.

Sjøspeiderne på leir er klare for leirbål med lek, sjantier og leirband i solnedgangen!

Langs brygga på Bragdøya lå mange fine sjøspeiderbåter.

Det var ikke bare sjøspeidere på denne leiren! Villsauene var også invitert.

FOTO: HELENE HAGEN

Speiderne bygget flåter

FOTO: FLEKKERØY BK4

Norsk sjøspeiderleir arrangeres hvert fjerde år i året etter landsleir, og ble arrangert for første gang i 1982. Leirene arrangeres av sjøspeidergruppene og går på rundgang mellom de ulike landsdelene. Det er omtrent 1 500 sjøspeidere i Norges speiderforbund.

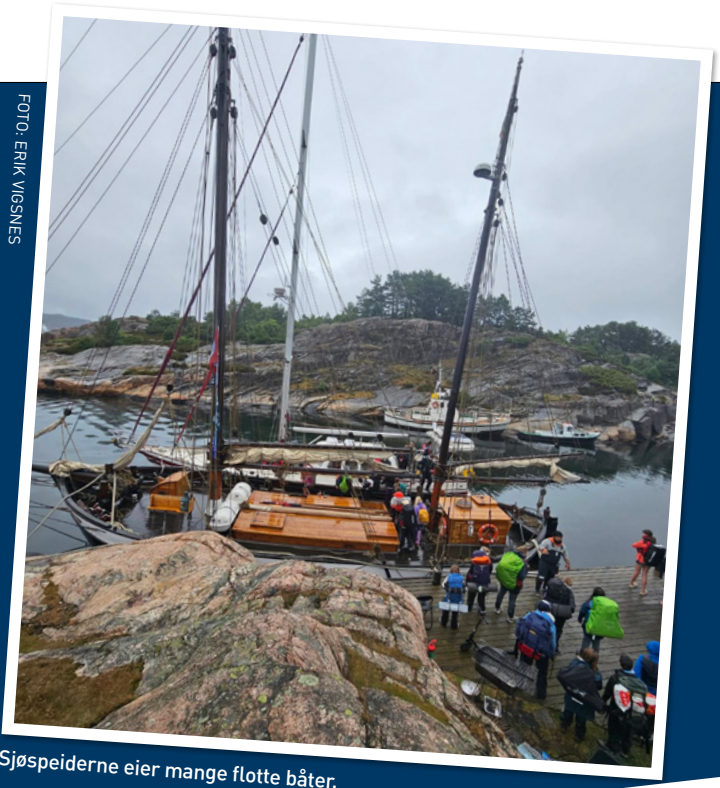

FOTO: ERIK VIGSNES

Sjøspeiderne eier mange flotte båter.

FOTO: VEGARD FLATNES

Som ekte kapere var speiderne på skattejakt. Gullmynter var selvsagt premien!

FOTO: FLEKKERØY BK

For en sommeridyll!

FOTO: VEGARD FLATNES

Jentene venter spent på leirbål

Leirbål på sjøspeidervis!

FOTO: FLEKKERØY BK

FOTO: FLEKKERØY BK

Klar, ferdig, flåtekonkurranse!

– Det beste med speideren er å seile og være på vannet. Det gøyeste jeg har lært i speideren er å manøvrere en båt og lage knuter. Vi gjør mye annet gøy også, som å dra på sommertokt.

Noa Sebastian fra 5. Drammen sjø

Hei hvor det går! Det seiles i full fart.

FOTO: VEGARD FLATNES

Leirbandet sørget for god stemning og allsang.

FOTO: OKKA ROVERLAG

Roverne fant fram gitaren på rovertokt.

FOTO: VEGARD FLATNES

Speiderne er klare for en uke på leir.

TEKST: ADA SOFIE SCHREIBER

Mål: K-13

Ada Sofies beste bok- og filmtips

Når regnet trommer mot vinduet, sokkene aldri tørker helt, og temperaturen kryper nedover, er det på tide å finne fram teppet og god underholdning. Kos deg!

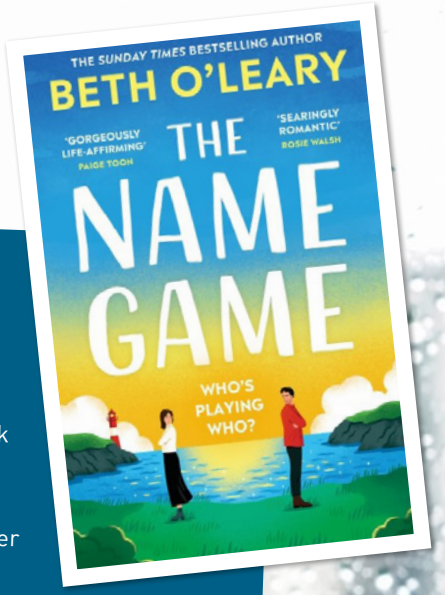
Film: You've Got Mail

Er det én film jeg ser hver eneste høst, så er det You've Got Mail! Med både høstlige scener og dekorasjoner, er denne 90-talls kjærlighetshistorien perfekt på en regnværsdag om høsten. Filmen handler om Joe Fox, eier av en stor kjedebokhandel, og Kathleen Kelly, som driver en liten, selvstendig bokhandel. Kathleens butikk sliter, og det blir rett og slett en kamp om kundene: Foretrekker de billigere bøker, men upersonlige bokhandlere, eller dyrere, men mer personlige og hyggelige bokhandlere. Samtidig forelsker Kathleen seg på et anonymt chatterom på internett, og er totalt uvitende om at det er i nettopp Joe Fox – han som forsøker å drive hennes lille butikk ut av markedet! Filmen passer nok særlig jenter i alderen 13 år og oppover.

Serie: When They See Us

I 1989 blir en kvinnelig jogger angrepet og voldtatt i Central Park, New York, og fem unge, mørke gutter som var på feil sted til feil tid, får skylden for det hele. Serien When They See Us er basert på den ekte historien om disse fem guttene, kalt The Central Park Five, som forsøker å bevise sin uskyld opp mot et rasistisk system som nekter å høre på dem. Serien går over flere år og følger guttenes rettsgang. Den handler om urettferdighet, håp og ren rasisme. Det er helt vilt at dette er noe som har skjedd på ekte, og det er en serie som jeg har tenkt på ofte siden jeg så den. Den gir innsikt i det amerikanske rettssystemet, samtidig som den har de klassiske spenningselementene som gjør serien minneverdig. Serien har aldersgrense 16+, og passer derfor godt for både gutter og jenter i roveralder.

Bok: The Name Game

av Beth O'Leary

Ser du etter en humoristisk og spennende kjærlighetshistorie, er denne absolutt verdt å lese! På den lille øya Ormer har en gårdsbutikk nettopp utlyst én ledig stilling. Både mannen Charlie og kvinnen Charlie har begge et stort behov for en ny begynnelse og søker på stillinga. Det eneste problemet: de heter begge Charlie Jones, og det er bare én av dem som har fått stillingen. Når de ankommer øya, påstår begge at det er de som har fått jobben, og i et desperat forsøk på å beholde jobben velger de å dele den sammen i en måned, fram til det blir avgjort hvem som fortjener jobben mest. Likevel står de igjen med spørsmålene:

Hvem av dem er den ekte Charlie Jones? Hvem skal få stillingen? Og burde de ikke hate hverandre? Er det noe Beth O'Leary er god til, så er det å skape mysterier og forvirring. Jeg kan nesten vedde på at du ikke greier å nøste opp hele historien selv – det klarte i hvert fall ikke jeg! Passer særlig for jenter i sen troppsalder og roveralder.

Bok: Tusen strålende soler

av Khaled Hosseini

Mariam er bare femten år gammel når hun sendes til Kabul for å gifte seg med den tretti år eldre mannen Rasheed. Nesten to tiår senere opplever femten år gamle Laila en tragedie som tvinger henne til å bli en del av Rasheed sin husholdning. Bokas handling spenner over flere tiår, og følger Afghanistan sin historie som lider under flere fæle regimer, deriblant Taliban. I Kabuls gater høres konstant bomber og skudd, og Laila og Mariam må gjøre det de kan for å overleve sult, frykt og brutalitet. Gjennom prøvelsene knyttes et bånd mellom dem, og som viser hvordan kjærligheten likevel kan vinne. I denne boka får Khaled Hosseini særlig fram hvordan kvinner og barn lider i krig, og jeg lærte selv masse nytt om Afghanistan. Dette er en brutal historie, samtidig som man blir rørt av kjærligheten som skinner gjennom. Jeg anbefaler den særlig til gutter og jenter i roveralder.

SPEIDER-SPORT

TEKST: JANNE K. FONGEN I **FOTO:** MIRIAM NERHEIM

Speidernes egen butikk

Speiderskjorter, skjerf og merker kjenner du. Men hos Speider-sport finner du over 12 000 varer – og en gjeng som jobber for speiderne.

Speider-sport er eid av Norges speiderforbund. Det gjør butikken litt annerledes enn mange andre friluftsbutikker, fordi overskuddet går til mer speiding. Siden nettbutikken ble startet i 2012 har 36 millioner kroner gått tilbake til speideren!

– Speidergrupper får ekstra gode priser på telt og leirutstyr, dette er en ny ordning, forteller daglig leder Fredrik.

LÅNER UT UTSTYR TIL SPEIDERE SOM TRENGER DET

Alle vi snakket med i Speider-sport trekker fram Speider-sport-fondet. Gjennom fondet kan speidere som mangler speiderdrakt eller enkelt turutstyr få låne det de trenger.

Det er speidergruppa som tar kontakt med Speider-sport på vegne av speideren. Det er ingen komplisert søknadsprosess, du trenger bare å ringe. Utstyret lånes deretter ut til speideren gjennom gruppa.

FLYTTER LAGER TIL MOSS

Telt, speiderskjorter, kokeutstyr og tusenvis av andre produkter har fått et nytt hjem. Speider-sport har nylig flyttet lageret fra Fredrikstad til Moss. Det gir plass til mer utstyr og raskere levering.

Speider-sport har vokst mye de siste årene. – Jeg skulle ønske alle pratet med naboen sin om å handle hos Speider-sport, sier Fredrik. Flere kunder gjør at butikken kan vokse enda mer, tilby flere produkter til speidere og andre, og samtidig holde prisene så lave som mulig.

Line pakker ordrer i full fart.

HAR DU EN TEGNING AV DEN OPTIMALE RØYKVENDEREN?

Speider-sport har mange frivillige som på ulike måter er med på laget. Noen hjelper til i butikken på leir, andre gir tilbakemeldinger på produkter, eller kommer med ønsker til hva butikken burde selge. Gjengen ønsker alltid morsomme forslag, tilbakemeldinger og ideer velkomne. ❖

Møt plukkegjengen!

Line, Aleksander og Stine er blant superheltene som navigerer mellom hyller, leter i kasser og pakker ordren din.

EKSTRA GODE PRISER TIL SPEIDERGRUPPER

Speidergrupper som har registrert seg med gruppekonto på Speidersport.no får bedre priser på utvalgt utstyr til speidergruppa. Produktprisene beregnes som et fast påslag på kostpris og rabattene vil derfor variere. Ordningen er ny, og Speider-sport jobber med å oppdatere produktutvalg og priser.

Har du et spørsmål? Tobias har trolig svaret! Ringer, mailer eller chatter du med Speider-sport, er det sannsynligvis han du når først.

Annhild har stålkontroll på det meste som skjer i Speider-sport. Hun holder oversikten, finner løsninger og sørger for at ting flyter som de skal.

Kapteinene
Petter og Fredrik styrer skuta! Petter har særlig ansvar for lageret, mens Fredrik er Speider-sports daglige leder.

Dette firkløveret har ansvar for alt du ser av Speider-sport. Bente designer det meste, mens Bodil er sjef for DNT- og 4H-butikken. Iver og Miriam jobber med nettsiden, nyhetsbrev og kataloger.

DETTE ER SPEIDER-SPORT

Driver butikkene: Speidersport.no, DNTbutikken.no og 4Hbutikken.no
Omsetter for: Litt over 75 millioner kroner i året
Pakker hvert år: Over 46 000 pakker
Ansatte: 12 heltidsansatte, pluss noen ekstra superhelter når det er som travlest
Penger gitt tilbake til speiding: 36 millioner kroner siden 2012

#speiding

For en speidersommer det har vært! sjøspeiderleir, Spejdernes Lejr i Danmark, jamboree i Sverige, kurs, roverlandsleir, mange gruppeleire i både Norge og utlandet, og mye, mye mer!

Bildene har speidere over hele landet delt på Instagram med emneknaggen #speiding. Del du også, da!

1.sannidalspeidergruppe

speidersport

3.eidsvoll_speidergruppe

hordalandsspeiderne

1.slattum

faktotum_speiding

baglerne_roverlag

bonesspeider

hordalandsspeiderne

drobakfrognspeidergruppe

bergen_studentspeidergruppe

faktotum_speiding

skurk_1.sannidal

fredrikstadmetodistspeidere

speidersport

longship_speider_ulleval

lorenskogsydspeidergruppe

rygge_speidergruppe

jevnakerspeidergruppe

jevnakerspeidergruppe

mjolnerspeider

gjerpen_msk

rygge_speidergruppe

okka_roverlag

fellesroverlandsleir

SPEIDER-CV

Navn: Henri Solbakken

Alder: 25 år

Speiderbakgrunn: Med i Hønefoss speidergruppe i Øvre Buskerud krets fra siste år i troppsalder. Studentspeider i Bergen.

Jobb: Hovmester på restauranten Sjø i Bergen. Regional ungdomsleder i fagforeningen Fellesforbundet.

Aktuell: Nestleder i Nettverk for mangfold og inkludering i NSF.

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Har du innspill til Nettverk for mangfold og inkludering? Ta kontakt på mangfold-inkludering@speiding.no

Speideren er for alle

Henri Solbakken (25) har bare positive minner fra da han sto fram i speideren som skeiv og trans. Gjennom **Nettverk for mangfold og inkludering** vil han sikre andre den samme opplevelsen.

Vi møter Henri i Bergen i midten av juli. Byen er stappfull av turister. I tillegg pågår fotball-VM, og på motsatt side av Lille Lungegårdsvann står et stort telt der kampene vises. Vestlandets hovedstad er full av liv.

HØYSESONG PÅ RESTAURANT

Henri merker virkelig høysesongen. I jobben som hovmester på en restaurant er dette, sammen med tida før jul, den travleste perioden. Men hva gjør egentlig en hovmester, lurer du kanskje?

– En hovmester er egentlig bare en servitør som har litt mer ansvar. En som holder litt styr på ting i den daglige driften og er restaurantsjefens høyre hånd, forklarer Henri.

Når vi treffer ham, er han på vei til en ekstravakt. Denne uka er Henri vikar som restaurantsjef. Han elsker jobben i bransjen.

– Jeg er jo veldig glad i mennesker generelt. Og det er gøy å jobbe med mennesker og kunne yte service. Det synes jeg er veldig moro.

BEGYNTE DA ANDRE SLUTTET

Henri har tiårsjubileum i speideren i år. Han fikk bare med seg et halvt år som troppsspeider i patruljen Frosk i Hønefoss speidergruppe da han startet. Så ble han med i roverlaget Rugge.

– Jeg var jo veldig mye seinere enn de aller fleste. Jeg begynte når de fleste slutter. Egentlig. Men jeg har alltid vært med veldig mye på tur, så egentlig har jeg vært speider hele livet. Jeg har bare ikke offisielt vært med i speideren.

Nå er det mangfold i speideren Henri har engasjert seg i, som nestleder i det nylig gjenoppståtte Nettverk for mangfold og inkludering.

– Jeg er jo selv skeiv og trans. Så jeg har opplevd den mangfoldige delen og syns det er veldig viktig.

REGNBUEKAFEENE

Han forteller om en trygg og god opplevelse ved å besøke regnbuekafeen under landsleiren Nord i Bodø i 2017. Til Speidernes landsleir 2025 på Gjøvik ble han med i torgetaten for å holde på med regnbuekafé også der.

– Det ble en kjempesuksess. Vi hadde jo så mange flere folk enn vi hadde forventet innom teltet. Vi fikk mange kommentarer om hvor godt det var å være der. Flere av oss var på gråten, for det var så rørende å høre.

Blant arrangementene var en dragartist som holdt eventyrstund, i tillegg til mye annet for alle aldersgrupper. Det ble også prideparade på leiren. – Vi møter fortsatt motstand fra enkelte i speideren. Og da får man egentlig bare mer motivasjon til å gjøre enda mer.

OGSÅ TILGJENGELIGHET

Nettverket vil jobbe med blant annet kulturelt mangfold og både fysiske og psykiske funksjonsvariasjoner. En idé de har fått fra danske speidere, er å lage en oversikt over hvor fysisk krevende en fritidsaktivitet er.

Speider-sport selger blant annet regnbueskjerf og -skjerfringer som Henri bærer med stolthet.

I tillegg prøver de å få til en oversikt over hvor tilgjengelige speiderhyttene er – for eksempel om de har strøm, om det er trapper og om soveplassene er i første etasje.

Og ikke minst: Folk kan komme med ideer og innspill. Der er det mulig å være anonym, men en kan også komme med forslag til noe en ønsker å gjøre selv.

Henri er virkelig takknemlig for det mangfoldet han har fått være en del av i speideren.

– Da jeg kom ut som trans, var det ingen som satte spørsmålstegn ved det. Det var bare ... Ferdig! Jeg har aldri fått en stygg kommentar eller noe sånt i speideren. Så for min del har det vært veldig bra. ❖

TEKST: JANNE K. FONGEN

Sjekk ut disse tipsene for god speiderkommunikasjon!

Enkel synlighet i gruppene

Synlighet gjør at flere speidere og ledere får bli med i vennegjengen vår. Hvordan kan speidergruppa få til det i lokalmiljøet?

FRESH OPP VERVEKASSA!

Akkurat som mange patruljer har patruljekasser, bør speidergruppa ha en egen vervekasse. Fyll den opp med banner, beachflagg, vervekort, informasjonshefter og plakater. Alt dette finner dere på speidersport.no/verving.

DEN GODE, GAMLE RANSELPOSTEN ER TILBAKE

Ja, det stemmer! Den lille brosjyren med informasjon om når den lokale speidergruppa har møtene sine er det nå lov å dele ut på skolene igjen.

Tidligere har dette vært vanskelig fordi det er reklameforbud i skolen. Nå har Utdanningsdirektoratet oppdatert veilederen sin for reklame i skolen, og presisert at det er lov å reklamere for ikke-kommersielle aktiviteter i lokalmiljøet.

Vervekort med plass til informasjon om den lokale speidergruppa finner du hos Speider-sport. De er gratis å bestille og fungerer godt å dele ut på skoler.

PYNT SPEIDERHUSET

Heng opp plakater i vinduer og informasjon ved døra om speidergruppa. Hvem er den for? Hva gjør dere? Når har dere speidermøter? Det gjør at mennesker som tilfeldigvis går forbi vet hva som skjer, og kan være med.

TIPS LOKALAVISA!

Mange lokalaviser forteller gjerne om arrangementer som er åpne for lokalsamfunnet eller som på andre måter er aktuelt for mange. Det tar ikke så mye tid å sende en epost til lokalavisa med tips, og det er veldig gøy om dere er heldige og får napp.

Journalisten trenger svar på hvem du er, hva som skjer, når og hvor det skjer og en kontaktperson. Unngå ord som er vanskelig for ikke-speidere å forstå, som for eksempel peff, rover eller haik.

Flere kretser har også presseombud (PRO). De er eksperter på å tipse lokalaviser om saker, og kan hjelpe deg. Ta kontakt med kretsen og spør om kretsen har et presseombud som kan bistå!

VENN PÅ SPEIDERMØTE

Gjør det til en tradisjon å arrangere et «ta med en venn»-møte hvert semester. Legg opp til en ekstra spennende aktivitet som speiderne gleder seg til å vise fram.

OPPDATER NETTSIDEN DERES

Nettsiden deres behøver ikke være fancy og oppdateres ukentlig. Det holder lenge med god informasjon om gruppa, noen setninger om hva dere pleier å gjøre på møtene, et par bilder og når og hvor dere har møter. Det gjør det lett for nysgjerrige barn og foreldre å finne fram.

Husk å oppdatere nettsiden på gruppens side på min.speiding, da kommer rett informasjon opp på kartet over alle grupper på speiderne.no. ❖

TEKST: JANNE K. FONGEN I **FOTO:** RUNAR SØRENSEN

Gode tips til speiderdager

Åpne speidermøter og speiderdager passer særlig godt i forbindelse med oppstart på høsten og nyåret, men funker fint hele året. Under er **fem gode tips** til en vellykket dag.

Full fart hos Kjelsåsspeiderne! Dere trenger ikke bygge store karuseller for å ha en åpen speiderdag.

1. ØNSK BARN OG VOKSNE VELKOMMEN!

Møt barn og voksne når de kommer. La dem få merke at dere er glade for å se dem på arrangementet! Forklar hva som skal skje, og hjelp barna i gang med en aktivitet. Det kan være lurt å utpeke en egen velkomstpatrulje på forhånd.

2. LA BARNA PRØVE SPEIDING!

Gode aktiviteter er for eksempel spikking, båltenning, knuter, kompass, kanopadling, førstehjelp eller å lage mat på stormkjøkken. Natursti fungerer også godt, og på vervesiden til Speider-sport finner du en ferdiglaget natursti dere kan bestille til gruppa. Kanskje dere kan gjøre møtet til en konkurranse der barna får et speidermerke dersom de prøver mange av aktivitetene?

3. HUSK FORELDRENE!

Mens barna har det gøy og får prøve speiding, bør foreldrene inviteres rundt et bål. Kanskje dere har litt kaffe på lur? Her kan foreldrene få informasjon om speideren. Vanlige spørsmål kan være: Hvilke aldersgrupper passer det for? Når har dere speidermøter? Hva gjør man i speideren? Hva koster det? Ved å være forberedt på disse spørsmålene blir det lettere å gi foreldrene god informasjon.

4. HA INFORMASJON SYNLIG OG TILGJENGELIG

Sørg for at alle som kommer innom får med seg en flyer om hva speiding er, når dere har speidermøter og hvem de kan ta kontakt med om de har flere spørsmål.

5. FOLK MÅ VITE OM DET!

Sørg for å planlegge dagen i god tid i forkant, det gir dere tid til å dele informasjon om dagen. Bruk oppslagstavler på den lokale nærbutikken, be speiderne ta med en venn og tips lokalavisa (se hvordan på side 48).

Lag et Facebook-arrangement som speiderforeldrene kan dele. Del også arrangementet i lokale «Hva skjer»-grupper på Facebook.

NSF betaler for annonser på Facebook og Instagram i noen perioder, og kan hjelpe til med å «booste» innlegg, slik at flere får høre om arrangementet deres. Ta kontakt med forbundskontoret, så får du hjelp.

LAVTERSKELVARIANT

Speidermøter der barn kan komme og prøve speiding en kveld er også en mulighet til å få med flere. Det er lavterskel og lett for nye barn å delta på. Dessuten skaper det stolthet blant egne speidere å få vise fram og lære bort det man er god til!

Bruk QR-koden under. Da kommer du til et ferdig forslag til et åpent speidermøte med mange mulige morsomme aktiviteter.

Lykke til! ❖

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

TEKST: PEER-JOHAN ØDEGAARD | **FOTO:** LARS RØRAAS

Små opplevelser – stor betydning

Jeg får ofte spørsmål om hva speideren egentlig handler om. Da er det fristende å svare: «Det kommer an på hvilken dag du spør meg.»

Når jeg blar gjennom SPEIDEREN, blir jeg minnet om bredden i det vi driver med. Vi lager mat ute, tar merker, seiler, drar på leir, lærer om naturen, utvikler ledere og skaper nye vennskap. Ser man på hver aktivitet for seg, kan det virke som små, enkeltstående hendelser.

Men det er helheten som gjør speideren spesiell.

Jeg tenker ofte tilbake på en helgeleir da jeg selv var speider. Patruljen min klarte å gå seg vill. Vi hadde verken kart eller kompass, og det som skulle vært en kort tur, utviklet seg til en lang natt. Vi gikk og gikk, overbevist om at vi var på vei i riktig retning.

Først da sola sto opp – i det vi trodde var vest – forsto vi at noe ikke stemte. Så da snudde vi og gikk tilbake, og fant til slutt det lange vannet som leiren var ved.

I dag kan jeg le av historien. Den lærte meg at speiding ikke handler om å være feilfri. Det handler om å ta ansvar, samarbeide, lære av erfaringene og finne en vei videre når planen ikke holder. Slike erfaringer får vi ikke ved å lese om dem. Vi må oppleve dem.

Det er lett å snakke om aktivitetene. Det er vanskeligere å beskrive hva de faktisk gjør med menneskene som deltar. Likevel er det nettopp det som er speiderens viktigste oppgave: å gi barn og unge erfaringer som gjør dem tryggere på seg selv, mer bevisste på andre og bedre rustet til å møte livet.

Det er ikke alle som kommer til å gå seg vill en hel natt. Heldigvis. Men alle speidere får opplevelser som former dem. Små og store erfaringer som bygger selvtillit, dømmekraft og evnen til å samarbeide. Det er kanskje den viktigste verdien speideren skaper – ikke bare for den enkelte, men også for fellesskapet.

Vær beredt! ❖

Speiderhilsen fra speidersjef Peer-Johan

FASIT KRYSSORD

			S	O	P	P						
				B	L	A	D					
						G	A	U	P	E		
						O	R	A	N	S	J	E
		K	V	E	L	D						
				G	R	E	S	S	K	A	R	
S	T	J	E	R	N	E	B	I	L	D	E	
					M	Å	N	E				
		S	T	Ø	V	E	L					

Hva er et pagodebål?
Et pagodebål er et bål der vi legger veden oppå hverandre som et lite tårn.

Først legger vi noen vedkubber ved siden av hverandre. Deretter legger vi et nytt lag på tvers oppå. Slik fortsetter vi lag for lag, nesten som når vi bygger med klosser.

SKJÆRGÅRDEN / HODEBRY

Fugler trenger ro når de ruger på egg eller har unger. Det er viktig at mennesker og hunder holder avstand

Det er som regel ikke lov å fyre bål på ikke-opparbeidede bålplasser om sommeren.

Båter skal holde seg klar av gule spesialmerker på sjøen. Her markerer det gule merket at det er en badestrand.

Å kaste søppel i naturen er ikke greit.

Det er viktig å bruke redningsvest i båt og kajakk.

HEDER OG ÆRE

Vi presenterer speidere, speiderledere og andre som er blitt gjort ekstra stas på for speiderinnsatsen sin. Gratulerer!

FLAMMEN

- Mari Steinestø, tildelt av Hordaland krins
- Johannes Fiskerstrand, tildelt av 1. Øvsttun speidergruppe
- Henning Hjallen, tildelt av 1. Sandsvær speidergruppe
- Alexander Buen Følgesvold, tildelt av 1. Sannidal speidergruppe
- William Lerch, tildelt av Fredrikstad krets
- Tilda Øen Kvikstad, tildelt av Fredrikstad krets
- Hans Jakob Aure, tildelt av Fredrikstad krets
- Ingeborg Holte Rosland, tildelt av Fredrikstad krets

VARDEN

- Hogne Skistad Nordvik, tildelt av Hordaland krins

ÆRESKNIV

- Nina Jonsvik Aarskog, tildelt av Romerike krets
- Henning Fingenschou, tildelt av Sætre speidergruppe
- Cecilie Yates, tildelt av Langhus speidergruppe
- Frode Fosse Olaisen, tildelt av Langhus speidergruppe
- Kristine Perander, tildelt av Salten og Helgeland krets
- Malin Ålber Fyhn, tildelt av Klæbu speidergruppe
- Dagfrid Bråtane, tildelt av 1. Sannidal speidergruppe
- Espen Skarsbø Olsen, tildelt av 1. Mosjøen speidergruppe
- Per Inge Øye Hansen, tildelt av Bøler speidergruppe
- Morten Q. Andersen, tildelt av Nittedal speidergruppe

HEDERSTEGN

- Bjørn Melby, tildelt av 3. Drammen speidergruppe
- Cecilie Hanseth, tildelt av Hordaland krins

SPEIDERSJEFENS TOPPUTMERKELSE

Stifinnere

- Ole-Johan Håkensen, Fossekallen speidergruppe
- Cornelia Sveijer, 41. Longship Group Oslo Ullevål speidergruppe
- Vårin Bråthen, 1. Hokksund speidergruppe
- Fanny A Thorbjørnsen, Husøy sjøspeidergruppe

Vandrere

- Lara Marie Mocci, Buaspeidarane
- Mie Falnes Svendsen, Tasta speidergruppe
- Bente Lotta De Boer, Nittedal speidergruppe
- Julie Hjulstad Jahr, Nittedal speidergruppe
- Martin Bærulfsen Sanne, 1. Skotfoss speidergruppe
- Ole Petter Granum Thingstad, 1. Skotfoss speidergruppe
- Henny Mørk Halvorsen, 41. Longship Group Oslo Ullevål speidergruppe
- Aleksander Hov Andersen, 1. Sandnes speidergruppe
- Koden Dean, Kviteseid MSK speidergruppe
- Sofie Quignard, 1. Sandnes speidergruppe
- Sara Hogstad, 1. Sandnes speidergruppe
- Frida Olea Pedersen, 1. Bodø speidergruppe
- Magnus Limm, 1. Grimstad MSK speidergruppe
- Julie Elise Johnsen, 1. Sandnes speidergruppe
- Ingeborg Theoline Solheim, 1. Fræna Elnesvågen speidergruppe

Rovere

- Charlotte Hegvold Jørgensen, Kattem speidergruppe
- Ole Kristian Lona Moa, Stjørdal speidergruppe
- Fredrik Lødrup Østenheden, 1. Tanum speidergruppe

MEDLEMSINFORMASJON

Her er en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap i Norges speiderforbund.

SOM MEDLEM FÅR DU

- Mange flotte opplevelser på møter, turer, leirer og andre arrangementer
- Unik praktisk kunnskap
- Mange nye venner
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Medlemsbladet SPEIDEREN fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderskuta Havbraatt
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund, også utenfor Norge.

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengige av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på støtten avhenger av hvor mange betalende medlemmer Norges speiderforbund har. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Sjekk at du betaler til riktig konto-nummer, og bruk riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et sekssifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen og er registrert i medlemssystemet Min speiding. Oppgi nummeret ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Skal du melde deg ut av speideren, si fra til din lokale leder og/eller send en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

FOR MANGE BLADER I POSTEN?

Er dere flere speidere i familien, kan det være nok å motta ett eksemplar av SPEIDEREN. Dere kan ordne dette i medlemssystemet Min speiding, eller gi beskjed til forbundskontoret.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk.
Se **speidersport.no.** Her finner du alt av speiderklær og utstyr.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er speiding.no.
På siden **blispeider.no** finner du nyttig informasjon om hva speiding er og hvor nærmeste speidergruppe befinner seg. Følg oss gjerne også på Facebook og på Instagram (#speiding). Mange grupper har også egne nettsider, eller en Facebook-side/-gruppe. Spør en leder i speidergruppa!

NORGES SPEIDERFORBUND

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
speiding.no

SPEIDERSPORT
UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914
Vis andre at du er speider med den skikkelig fine speidercapsen vår. Ny farge!
349,–
Leirbålskappen vår er laget i ren merinoull. Integrert lomme med glidelås til sangbok eller mobil inne i frontlommen. I tilegg til grå farge kommer den nå også i mørkeblå og sort. Veldig fin!
1499,–
Speidersport.no
Foto: Iver Gjendem / Speider-sport • Speider: Ronja Vår Heneide Gjendem / Rælingen speidergruppe